

Bemærkninger til lovforslaget

I. Almindelige bemærkninger

Foranlediget af et i folketinget fremsat forslag til folketingsbeslutning om ændring af reglerne for udnævnelse af domprovster og provster blev der af kirkeministeren under et samråd med folketingets kirkeudvalg givet tilsagn om nedsættelse af et udvalg med den opgave at udarbejde forslag til ændring af reglerne om proceduren i forbindelse med udnævnelse af domprovster og provster, særlig med henblik på en demokratisering gennem inddragelse af menighedsrådene i proceduren.

Udvalget blev nedsat ved kirkeministeriets skrivelse af 3. juni 1981 og har afsluttet sit arbejde ved afgivelse af en beretning den 5. april 1982.

I beretningen har udvalget bl.a. foreslået, at der – svarende til, hvad der er gældende for biskopper – opstilles særlige kvalifikationskrav til ansøgere til stillinger som domprovst, da domprovsten er biskoppens stedfortræder og nære medarbejder.

Under hensyn til, at domprovsten tillige er sognepræst ved domkirken, stilles der samtidig forslag om, at der som ved ansættelse af præster afholdes et orienterende møde med domsognets menighedsråd, hvor biskoppen gennemgår ansøgningerne sammen med menighedsrådet. Udvalget har lagt vægt på, at denne ordning har virket upåklageligt og har vist sig at være til stor nytte for menighedsrådenes vurdering af ansøgerne til præstestillinger.

Hvad angår udnævnelsen af provster, har udvalget derimod ikke fundet det rimeligt, at der opstilles særlige kvalifikationskrav. Disse stillinger bør i overensstemmelse med de gældende regler fortsat kunne søges af de på opslagstidspunktet tjenestemandsansatte præster i provstiets sognemigheder efter internt opslag inden for vedkommende provsti. Kirkeministeriets cirkulære af 7. september 1979 om internt opslag af provstestillinger i folkekirken foreslås derfor bibeholdt uændret. Herudover bør enhver, der opfylder betingelserne for at kunne søge præstestillinger i folkekirken, kunne søge en ledig provstestilling, hvis vedkommende samtidig søger den præstestilling, hvor til provstestillingen har været knyttet.

Udvalget har drøftet 2 alternative forslag til fremgangsmåde ved udnævnelse af provster. Det ene forslag tilsigter at opretholde den gældende ordning, hvorefter kirkeministeren afgiver indstilling om udnævnelse af en ansøger efter indhentet udtalelse fra vedkommende biskop. Biskoppen skal være forpligtet til at udtale sig om 3 ansøgere opstillet i prioriteret rækkefølge. Det andet forslag tilsigter at ændre ansættelsesproceduren gennem inddragelse af menighedsrådene, svarende til det ønske om demokratisering af udnævnelsesproceduren, som er fremsat fra flere sider.

Under hensyn til, at provsterne tillige er præsternes nærmeste foresatte og som biskoppens lokale tilsynsmand i gejstlige spørgsmål fører tilsyn med præsteembedernes betjening og ministerialbørgernes førelse, har udvalget fundet det rimeligt, at der også tillægges provstiets præster indflydelse på provstestillingens besættelse.

Lovforslaget, der har været forelagt samtlige biskopper, Landsforeningen af Menighedsrådsmedlemmer, Den danske Præsteforening og Danmarks Provsteforening, medfører ingen økonomiske konsekvenser for stat eller kommuner.

Lovforslaget er en genfremsættelse af et i folketingsåret 1981-82 (2. samling) fremsat forslag, se Folketingstidende 1981-82 (2. samling), forhandlingerne sp. 7834 og 8672 og tillæg A sp. 5009.

II. Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Forslaget er en følge af det under nr. 2 stillede forslag.

Til nr. 2

Ifølge § 43 a, stk. 1, stilles der ved besættelse af domprovstestillinger tilsvarende kvalifikationskrav, som stilles ved besættelse af stillinger som biskop. Bestemmelsen svarer således til § 1 i lov nr. 238 af 4. juni 1980 om udnævnelse af biskopper og om stiftsbåndsløsning, hvorefter der til biskop kun kan udnævnes personer, der har bestået teologisk kan-